
SAMSONŮV PÁD

Jan Fojcik, 15. 3. 2020

Soudců 16,15-21

Ježíš Kristus, tentýž včera, dnes i na věky. Amen.

Milí přátelé, dnes se to týká pouze internetových posluchačů, nemohl jsem jinak, než vzít s sebou jednu z nejprodávanějších věcí tohoto roku – respirátor 😊. Jestli v minulém roce absolutním hitem byly chytré hodinky, fitness náramky a samozřejmě mobilní telefony, pak letos Amazon, Mall, Alza...ti všichni jedou na respirátorech. Ne Nokia, Apple, Samsung, ale jak vybrat správný respirátor – to je to, oč běží. Celobličevojý nebo lépe svářečský, filtrační nebo úplně nejlépe celou kuklu?

Na internetu se dokonce objevil web, který se tváří jako běžný prodejní portál. Nabízí respirátory za 999 korun – téměř totožný s tím, který vám ukazují, a tvrdí, že cena je po slevě z původních 1499 korun.

Na hlavní stránce je sugestivní fotografie dítěte v roušce a to vše doprovázejí záběry z nemocnic, a především pak aktualizované počítadlo nakažených a mrtvých, které úřady celosvětově registrují. Obchod spravuje společnost, která jinak provozuje online prodej stavebnin. Ono už to také má své označení – obchodníci s panikou.

Víte, aniž bych vás chtěl nějak strašit – ten můj respirátorek nebo přesněji řečeno lékařská rouška (tady tu mi manželka sehnala v nemocnici), ta nás před koronavirem moc neochrání. Není dokonale přilnavá a také nemá dostatečné filtrační vlastnosti. Nano částičky zmíněného viru stejně propustí. Nejlepší ochranou je vyhnutí se prostředí, kde se nákaza šíří...a také proto dnes máme pouze online přenos, ačkoli bychom se tak rádi setkali a podali si navzájem ruce...

To chci zdůraznit hned úvodem. Stejně jako nás tento kousek neochrání před koronavirem, tak ani sami sebe nemůžeme ochránit před hříchem. Před hříchem, který se tak snadno přichytí, přilepí a nepustí. Nejlepší ochranou je vyhnutí se prostředí, kde se nákaza šíří... i o tom nás přesvědčuje biblický příběh Samsona.

Dnes budeme číst z knihy **Soudců 16,15-21**.

A tak Pane, když stojíme před příběhem promarněné šance, Samsonových pádů, prosíme, mluv přímo k nám. Dotýkej se našich srdcí. Amen.

Drazí přátelé, naposledy jsme Samsonův životní příběh opustili slovy: „*I porodila žena syna a dala mu jméno Samson. Chlapec vyrostl a Hospodin mu žehnal.*“ Hovořili jsme o tom, jak to u Samsona skvěle začalo. Zázračně povolán do života, v péči starostlivých rodičů... Bůh mu žehnal. Také zaznělo, že nikoliv svaly nebo vlasy, ale Hospodinův Duch byl tím, který dával Samsonovi sílu vždy, když to bylo potřeba. Úžasné požehnání, Hospodinův Duch, který Samsona zmocňoval k naplnění konkrétního úkolu, který s ním měl. A také zaznělo, že i my jsme v určitém slova smyslu „nazíry.“ Povolání, zasvěcení k tomu, abychom naplnili konkrétní úkol, který Pán má s našim životem.

Avšak to, co začalo tak slibně, už zdaleka tak slibně nepokračuje. Příběh Samsona je divoký, plný krve, smyslnosti a až paradoxní dvojznačnosti. Samson... Roztomilé jméno – v překladu „Sluníčko“, a přitom nejspíš chlap jak hora a pěkně tvrdý. Nazír zasvěcený Bohu, kterému ovšem každá sukně učaruje. Bojovník a zároveň oběť milostných románek. Soudce lidu Hospodinova, a přitom spíš dobrodruh se slabostí pro holky. Jak to všechno vůbec jde k sobě? Jedno jakoby popíralo druhé. A jak to jde k božímu zaslíbení?

Drazí, Samson měl docela konkrétní úkol: vysvobodit Izrael od nadvlády Filištínců. Byli to vetřelci, kteří se jednoho dne vylodili na mořském břehu a obsadili velkou část zaslíbené země. Měli lepší zbraně, lepší kováře, lepší zboží, lepší armádu, lepší všechno. Izraelci si před nimi připadali jako hlupáci a měli z nich strach. Každý rok jim museli odvádět většinu z toho, co se jim urodilo. Každý ale raději mlčel, aby nepřišel o to málo, co mu zůstalo. Mnozí se raději Filištíncům snažili zalíbit. Začali ctít jejich bohy a byli ochotni s nimi spolupracovat. K čemu je nám Hospodin, říkali, když jsme stále pozadu a jiní nám poroučejí. Ale právě tím se stali na svých okupantech ještě závislejší.

Boží plán spočíval v tom, že Samson dá Izraelcům znamení. Svou osobní statečností a odvahou jim ukáže, že ten kdo se spolehne na Pána Boha, ten se Filištíncům vyrovná, a dokonce je v Boží síle může přemoci.

Samson byl jediný Izraelec, který se tehdy Filištínců nebál. Dostal totiž od Pána Boha zvláštní dar – mimořádnou sílu. Když však Samson poznal, jaký má dar, rozhodl se k něčemu úplně jinému. Napadlo ho, že své síly využije k tomu, aby získal za ženu nejhezčí filišťínskou dívku! A tady vidíme začátek jeho problémů. Výstižně to shrnuje Boží slovo, které hned po slovech: „*a Hospodin mu žehnal*“, sděluje: „*Samson sestoupil do Timnaty a spatřil v Timnatě ženu z pelištejských dcer.*“ Po návratu přinutí rodiče, aby ho s ní oženili. Zapomněl snad, jak se Hospodin vyjádřil o spojení s pohanskými ženami? Na zasnuby šel vinicí – proč to Boží slovo podtrhuje, co vůbec dělal na vinici, když mu Hospodin zakázal kontakt se vším, co mělo něco společného s vínem? Cestou holýma rukama roztrhl vedví lva – a přitom neměl dovoleno dotýkat se mrtvol. Když se později do Timnaty vracel

na svou svatbu, tak již zcela nepokrytě zašel znovu na vinici a zahlédl ve lvím těle roj včel. Ačkoli se neměl ani dotýkat mrtvol, nabral si z těla mrtvého lva trochu medu. Sledujeme ten posun? Jak se hřích v jeho životě šíří? Jako lavina, jako virus napadá čím dál větší okruh jeho života?

Na svatbě předložil třiceti Filištinům hádanku. Krajané vydíraná manželka na něm vymámila řešení a prozradila je jeho nepřátelům. Samson prohrál a musel zaplatit dlužnou částku. Tehdy odešel a pobil 30 mužů, sebral jim oděvy – přičemž se znovu dotýkal mrtvých těl – a odevzdal je jako splátku dluhu. Vztekle se vrátil do otcova domu, po čase se však dozvěděl, že jeho ženu dali někomu jinému. Jeho reakce? Pochytil 300 lišek, svázal je po dvou ocasy k sobě, a mezi ocasy vložil zapálenou pochodeň. Pak lišky vzal, a je hezky vypustil na filištínské lány s obilím.

Ono to může znít až humorně, ale pomsta Filištinů již tak humorně nevyzní. Zabili Samsonovu manželku i jejího otce. Zuřivost Samsona pak neznala mezí, vyraždil spoustu Filištinů a ukryl se v jeskyni. Jeho krajané se samozřejmě báli ozbrojeného útoku - taky už nešlo jen o Samsona - a tak ho svázaného vydali nepřátelům. Samson se nechal svázat pod podmínkou, že ho nenapadnou oni sami. Při předávání ze sebe strhal provazy a pobil tisíc Filištinů oslí čelistí. Vítězství poté náležitě oslavil – vydal se za prostitutkou do Gázy, a když na něho nepřátele přichystali léčku, odnesl na ramenou městskou bránu.

Jak myslíte, poučil se? Zanedlouho se zase zamiloval. A zase nevhodně. Do Delíly, která – zde se informace rozcházejí – buďto sama byla Filištinou nebo s Filištinou spolupracovala. Když ji její vůdcové podplatili, snažila se hned třikrát vymámit tajemství Samsonovy síly. Třikrát se mu podařilo ji ošálit, až ji napočtvrté sdělí celou pravdu: „*Nikdy se nedotkla mé hlavy břitva, protože jsem od života své matky Boží zasvěcenec.*“ Vidíme tu bohorovnost? Mně se nic nemůže stát? Já to mám pod kontrolou?

Delila mu nechala oholit hlavu, Filištiné ho polapili, vypíchli mu oči, odvěkli do Gázy svázaného dvojitým bronzovým řetězem a přinutili jej, aby v temné kobce mlel obilí. Hrozný osud bez jakékoli šance uniknout.

Nazír... požehnán Hospodinem... upřímně věřící a pečující rodiče... mluvíme ještě vůbec o téže osobě? Oslepený, ponížený, napůl mrtvý... tomu říkám promarněná šance. A jak to vše začalo? „*Samson sestoupil do Timnaty a spatřil ženu z pelištejských dcer.*“ Prostě se mu některá zalíbila a tak ji chtěl, což se u většiny mužů nevyklučuje. Jednou to je žena z řad Filištinů, potom prostitutka a nakonec opět Filištinka. „Je hezká, a proto s ní chci sex“. Co k tomuto dodat – podobný příběh se od dob Samsonových opakoval nekonečněkrát. Silný muž - Samson podléhá křehké ženě. To, co nedokázala armáda 1000 mužů, nakonec

dokáže Dalila. V tomto příběhu vidíme zcela otevřeně jednu z největších slabin mužů, kterým není žena, ale sexuální pokušení nebo bezhlavá touha.

Nejdříve Samson vstupuje do svazku se ženou, která vyznává jiné bohy než on – dnes bychom mohli říci jiné hodnoty. Rodiče Samsona varují, jenže Samson jejich varování nedbá. Touha je silnější. Stejně je tomu při jeho vztahu s prostitutkou. Všimněme si, jak je popsán způsob jakým Dalila mámi ze Samsona jeho tajemství. Postupuje správně – pokud někoho mám skutečně rád, nemohu jinak, než mu otevřít svoje srdce. Jenže v toto případě to vede k selhání. Víím, že zápas s nezvládnutou sexuální touhou se týká mnohem více mužů než žen, a nechci toto kázání přizpůsobit pro muže. Zároveň ale nelze toto varování z textu vyhodit. Na sexuální vykojení „dojelo“ mnoho mužů a spolu s nimi i mnoho rodin. Jedná se o oblast, o které je potřeba hovořit a hovořili jsme o tom na konferenci pro muže, hovořili jsme o tom na mužské skupince, měla o tom být celá konference.

Samsonovo odpadnutí od Hospodina bylo důsledkem dlouhodobého zabředání do hříchu a toho, že v něm setrval. Nechal se infikovat hříchem. Přestože byl povolán k tomu, aby byl duchovním vůdcem, stane se otrokem, který otáčí těžkými mlýnskými kameny. A přesně o to hříchu jde. Ponižit Boží stvoření, poplivat všechny hodnoty, které jako křesťané vyznáváme. Vrhout špatné světlo na Krista, na církve. Znovu bych nás všechny rád povzbudil ke Dnům duchovní obnovy. Víím, že mnozí z vás vlastní osobního průvodce, který byl vydán právě u příležitosti Dnů duchovní obnovy. Otázky, které jdou až na dřeň. Pokud dovolíme Božímu Duchu působit, pak věřím, že bude jednat, bude odkrývat, bude napomínat.

Samson se v podstatě řídí svými pudy. Jednou to je sexualita, podruhé nenávisť a pomsta. Ne nadarmo křesťané hovoří o „Duchovních disciplínách“, ne nadarmo máme v naší církvi Dny duchovní obnovy, ne nadarmo se bavíme o kázni a disciplíně. Naše přirozenost nás vždy vede k tomu tělesnému. A tělesné neznamena nutně zlé – to všechno co zde bylo zmíněno: sexualita, manželství, vztahy – je dobré, pokud to je podřízeno Boží vůli. Pokud to je v hranicích, které jim Bůh vytyčil. A dnes to platí úplně stejně jako v dobách starozákonního Samsona.

Přes to, co jsme četli, vidíme, že si Pán Bůh Samsona používal. A vlastně i tehdy, když klesl až na samo dno. Ale o tom více příští neděli. Křesťanství není pro super – duchovní hrdiny, ale pro omilostněné hříšníky, tedy i pro Samsony. Pán Bůh mu dlouhou dobu žehná a i přes jeho „přešlapy“ je s ním. Nicméně nakonec Dalila z něj vymámí tajemství jeho síly.

Křikla: "Samson, jdou na tebe Pelištejci!" Procitl ze spánku a pomyslí si: "Dostanu se z toho jako dosud vždycky a pouta setřesu." Nevěděl, že Hospodin od něho odstoupil.

Zde stojí zvláštní věta „nevěděl, že Hospodin od něj odstoupil“. Samson chtěl udělat totéž, co dělal vždy. Když na něj někdo zaútočí, použije svoji sílu a díky ní své nepřátele porazí. Podobně to může být ve službě Bohu. Určité metody se lze naučit a vlastně je pouze opakovat stále dokola. Člověk je jistější a jistější. Už ví jak a co dělat, co funguje a co nefunguje. Pokora se vytrácí, přibývá sebechvála a prosazování sebe sama. Jenže otázkou je, zda v tom, co konáme je Hospodin. Zda ho do svého rozhodování vpouštíme, zda je pro nás autoritou, nebo pouhým „potvrzovačem“ toho, co zvládneme i bez něj. Zde si uvědomujeme, že můžeme dělat, co chceme, ale pokud se k našemu snažení Pán Bůh nepřizná, obávám se, že bude marné. Slovy Žalmu, „nestaví-li Hospodin dům, marně se namáhají stavitelé“. Najednou člověk může dříť, snažit se, vynakládat litry potu, ale bez požehnání. Toto si uvědomuji jak ve výchově, tak ve službě, tak v duchovním životě. Nemáme to ve svých rukou a proto bych se i já nerad dočkal vyznání „nevěděl, že Hospodin od něj odstoupil“. To je naprosto hrozná věta...

Závěr

Samson měl skvělé předpoklady do života, které však dokázal neskutečně promarnit. Nezvládnutá sexualita, neposlušnost Pánu Bohu vedly k tomu, že od něj Hospodin odstoupil. Samson se tímto stává určitým mementem i do našich dnů, protože když čteme jeho příběh tak vidíme, že jediné co se změnilo, je doba. Člověk, a tím i my, ne. A tak prosme o milost, čiňme pokání, vyznávejme svůj hřích. Pane, dej nám k tomu sílu. Amen.

Pane, prosíme o milost. Ty, který znáš každý detail mého života, prosím, ukaž mi – ukaž nám všechny oblasti hříchu, které potřebují být vyneseny na světlo. Tobě se otevíráme, Tobě dáváme právo propátrat každé zákoutí našich životů, odkrýt vše, co Ti není plně podřízeno. Ved' nás k vyznání našich hříchů, a následně také k přijetí Tvého odpuštění. Nauč nás, jak žít s Tebou, jako s Pánem každého našeho rozhodnutí. Amen.